

benyttet til Stiftelse af ny Aktieselskaber, af hvilke dog adskillige ikke ere saa naturligt grundede i Forholdene, at man kan betragte det som en virkelig Berigelse for Samfundet, da Forholdet ikke sjældent vil være det, at ogsaa her kan gaa Kapital tabt i mislykkede Foretagender, som ere forcerede frem ved Rigeligheden paa Penge. Gør man disse Fradrag, som jeg tror, man maa gøre, fra det Beløb af fremmed Kapital, der overhovedet kan være Tale om at bringe ind paa Markedet, vil det blive saaledes reduceret, at hele Virkningen af den forestaaende Operation ganske sikkert vil blive den, at man med stor Lethed kommer over December Termin. Om den vil vise sin Virkning endnu i Juni Termin, er maaske lidt mere tvivlsomt.

Jeg har ikke villet undlade at fremsætte disse Betragtninger, uagtet jeg som sagt paa Forhaand meget godt ved, at de ere virkningsløse over for Tinget. Men jeg har anset det for min simple Skyldighed at gøre min Opfattelse gældende om det foreliggende Spørgsmaal uden Hensyn til, at den saa stærkt afviger fra den administrative Stemning her.

P. Holm: Skønt jeg ikke i et og alt kan slutte mig til den sidste ærede Taler med Hensyn til den Dom over Tingets Arbejde, som han fældede, idet han udtalte, at de smaa Sager trak man i Langdrag ved en indgaaende og langvarig Behandling, medens man skænkede de store Sager en meget sparsom og kort Behandling, vil jeg dog sige, at jeg kan være enig med det ærede Medlem deri, at denne Sag, som har en saa omfattende Betydning, og som kræver et saa stort Studium, naar man for Alvor vil sætte sig ind i den, forekommer mig at foreligge til Behandling her paa en noget hastig Maade. Det vil være ret umuligt for Folk, som ikke ere vant til dagligt at beskæftige sig med finansielle Sager og finansielle Operationer og slikt, at sætte sig ind i det foreliggende Lovforslag i den Fart, som her kræves. De Virkninger, som Konverteringen vil have, de Forhold, som staa i Forbindelse dermed, og de Overenskomster, som ere sluttede med de Firmaer, med hvilke denne Forretning skal gøres, ere af en saa omfattende Natur, at der vil kræves betydeligt længere Tid, end der her er Tale om, for at de Medlemmer, som ikke ere Finansmænd af Fag, fuldstændig kunne overse, hvilken Virkning dette Lovforslag vil have i sin Almindelighed og for de forskellige Samfundsklasser. Jeg skal derfor vel vogte mig for at komme ind

paa den egentlig finansielle Betragtning af dette Forslag, men jeg maa dog sige, at det forekommer mig, at den Samstemning, der er til Stede angaaende dette Lovforslags Fortrinlighed og den næsten enstemmige Tak, der er bleven ydet Ministeren for de Virkninger Skyld, som Forslaget vil have over for alle Samfundsklasser, vistnok er noget forhastet. Jeg er i hvert Fald ikke tilstrækkelig klar over Forslagets Betydning til at kunne istemme denne Tak og Lovprisning. Det kan være et meget stort Spørgsmaal, hvorvidt Konvertering i Almindelighed har en fordelagtig økonomisk Virkning for alle Samfundsklasser. Man kan maaske med Berettigelse sige, at dersom der er nogen Organisation i vort Samfund, som er stærk og mægtig, som arbejder præcist og grundigt, er det Kapitalisternes Organisation. Deres Fagforening er sikkert den bedst organiserede Fagforening i hele Verden, og man kan være sikker paa, at man nok skal faa ordnet en hvilken som helst finansiell Operation, der foretages — det være sig af Staten eller af en anden overordnet Organisation i Samfundet — saaledes, at Kapitalisterne til sidst ikke lide noget Tab ved den, men endogsaa faa Udbytte deraf. Det vilde naturligvis føre mig for vidt at komme ind paa Betragtninger angaaende hele dette Forhold. Der blev imidlertid af den ærede første Taler i denne Sag sagt, at han følte sig overbevist om, at dette Lovforslag vilde gavne det arbejdende Folk. Jeg skal ikke bestride, at en Rente-nedsættelse ogsaa er ønskelig for det arbejdende Folk, men det er dog aldeles givet, at det besiddelsesløse, arbejdende Folk ikke vil have nogen direkte Fordel af denne Lov, at den i det hele taget ikke vil komme til at virke direkte paa det besiddelsesløse, arbejdende Folk. Det har ingen Renter at betale og heller ingen at modtage. En anden Sag er det, hvilken indirekte Fordel den besiddelsesløse, arbejdende Stand vil have af et Forslag som dette. Det er et meget stort Spørgsmaal, som kræver meget Studium. Jeg skal derfor afholde mig fra at komme nærmere ind paa det, hvor fristende det end kunde være, men kun sige, at jeg føler mig overbevist om, at Kapitalen ikke giver Afkald paa sin Profit, fordi Renten bliver nedsat, thi det er en uimodsigelig Kendsgerning, at Kapitalen, hvis den ikke faar Rente af de store Institutioner, hvori dens Midler ere anbragte, tager Midlerne ud — saaledes som den sidste ærede Taler bemærkede — og spekulerer i Aktieselskaber. Vi have en Spe-